

Belastingdienst

Handboek IH belastingjaar 2025 - Voorlopige aanslagregeling

- EVA**
- Ambtshalve VA**
- Verzoek/wijziging VA**

Versie 1.0 - Oktober 2024

Colofon

Belastingdienst/IV/IBS IH

Team Communicatie en Invoering

Inhoudsopgave

1	Inleiding 3
1.1	Deelprocessen VA 3
	1.1.1 <i>F-biljetten</i> 3
	1.1.2 <i>Conserverende aanslagen</i> 4
1.2	Leeswijzer 4
	1.2.1 <i>Gebruikte afkortingen</i> 4
	1.2.2 <i>Betekenis positieve en negatieve aanslagen</i> 4
	1.2.3 <i>Beschrijving deelprocessen</i> 4
	1.2.4 <i>Paraplumodel</i> 4
1.3	Over deze versie 5
2	Procesverloop EVA 6
2.1	CREEREN_VABASIS 7
2.2	Beheren EVA 7
2.3	EVA_STARTEN 7
	2.3.1 <i>Basis voor EVA 2024</i> 8
2.4	HEFFINGSGRONDSLAGEN_VASTSTELLEN 9
2.5	BEREKENEN 9
2.6	BESLUIT_FORMALISEREN 10
	2.6.1 <i>Belemmeringen</i> 11
2.7	Informeren raakvlakken 12
3	Procesverloop ambtshalve VA 13
3.1	PROCES_STARTEN 14
3.2	REGISTREREN 14
	3.2.1 <i>Geen belemmeringen of beperkingen</i> 15
	3.2.2 <i>Definitieve belemmering</i> 15
	3.2.3 <i>Tijdelijke belemmering</i> 15
	3.2.4 <i>Beperking</i> 16
	3.2.5 <i>Verwerking als AV-post</i> 16
3.3	SELECTEREN 17
	3.3.1 <i>Geregistreerde voorvastgestelde heffingszaken VA</i> 17
	3.3.2 <i>Geregistreerde vastgestelde heffingszaken VA</i> 17
3.4	RISICO_BEPALEN 17
3.5	UITWORP_BEHANDELEN 18
3.6	AVPOST_VASTLEGGEN 19
3.7	BEREKENEN 19
	3.7.1 <i>Signaal GVA</i> 19
	3.7.2 <i>HOTHOR_BEOORDELEN</i> 20
	3.7.3 <i>HOTHOR_BEHANDELEN</i> 20
	3.7.4 <i>PENPOST_VASTLEGGEN</i> 21
3.8	BESLUIT_FORMALISEREN 21
3.9	Informeren raakvlakken 21
4	Procesverloop Verzoek/wijziging VA 23
4.1	Registreren inkomend bericht in heffingsgebied 24
4.2	In behandeling nemen bericht in heffingsgebied 25
4.3	PROCES_STARTEN 25
	4.3.1 <i>Definitieve belemmering</i> 25
	4.3.2 <i>Tijdelijke belemmering (openstaand proces) aanwezig</i> 26
	4.3.3 <i>Openstaande handmatig geregistreerde heffingszaak AH VA</i> 26

	4.3.4	ONVERWERKBAAR_BERICHT	26
	4.3.5	BERICHT_VOEGEN	26
4.4		FISCALE_VOORCONTROLE	27
4.5		UITVAL_BEHANDELEN	27
4.6		SELECTEREN	27
4.7		RISICO_BEPALEN	27
4.8		UITWORP_BEHANDELEN	27
4.9		AVPOST_VASTLEGGEN	27
4.10		BEREKENEN	27
	4.10.1	<i>Signaal GVA</i>	27
	4.10.2	<i>HOTHOR_BEOORDELEN</i>	27
	4.10.3	<i>HOTHOR_BEHANDELEN</i>	27
	4.10.4	<i>PENPOST_VASTLEGGEN</i>	27
4.11		BESLUIT_FORMALISEREN	27
4.12		Informereren raakvlakken	28

Bijlage 1: aanleidingen (volgt) 29

1 Inleiding

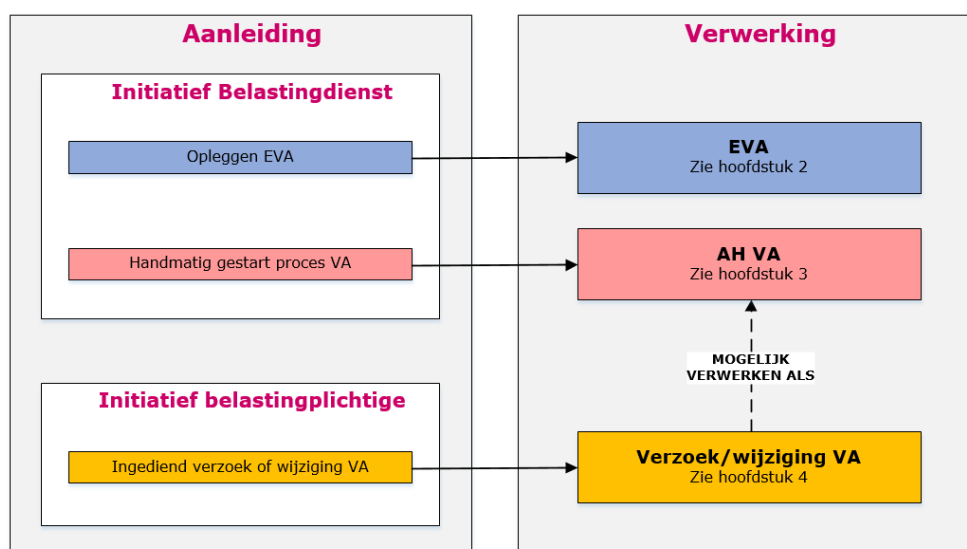
In dit handboek vind je informatie over het **procesverloop** voor het vaststellen van een voorlopige aanslag (VA). Op bepaalde plaatsen wordt verwezen naar **werkinstructies**. Momenteel wordt met de uitvoeringsdirecties over de ontwikkeling van deze werkinstructies gesproken. Als de werkinstructies beschikbaar zijn, worden in dit handboek verwijzingen naar deze werkinstructies opgenomen.

1.1 Deelprocessen VA

Het opleggen van een VA kan verschillende aanleidingen hebben en plaatsvinden op zowel initiatief van de Belastingdienst als op initiatief van de belastingplichtige. Voorlopige aanslagen kunnen als volgt tot stand komen:

- vanuit het EVA-proces
- vanuit een handmatig gestart proces voorlopige aanslag
- als gevolg van een verzoek/wijziging van belastingplichtige

Deze verschillende deelprocessen worden elk in een afzonderlijk hoofdstuk van dit handboek beschreven. Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Automatische voorlopige aanslag (AVA)

Een binnengekomen aangifte kan aanleiding zijn om geautomatiseerd een voorlopige aanslag op te leggen. Deze aanslag heet AVA en wordt berekend aan de hand van de gegevens die in de aangifte zijn opgenomen. Omdat de aanleiding voor het opleggen van een AVA zich binnen het DA-proces bevindt, is ervoor gekozen de beschrijving van dit proces op te nemen in een apart handboek binnen het DA-proces. Zie het [Handboek IH - Definitieve aanslagregeling - Automatische voorlopige aanslag](#).

In bepaalde gevallen kan het reguliere proces anders verlopen door een van de volgende situaties:

1.1.1 F-biljetten

Als een belastingplichtige komt te overlijden en aangifteplichtig is, dan moet er een speciale aangifte worden ingediend: het F-biljet. Dit kan digitaal of op papier.

- **Een digitaal F-biljet** kan enkel na afloop van het overlijdensjaar (vanaf 1 maart) worden ingediend.
- **Een papieren F-biljet** wordt op zijn vroegst in mei van het overlijdensjaar uitgereikt en kan dan direct worden ingediend. Hierna wordt direct het gescand bij B/CFD. Vervolgens vindt een beoordeling plaats voor het handmatig opleggen van een VA (via SPA). In uitzonderingsgevallen kan op verzoek van de nabestaanden een handmatige DA worden opgelegd (via SPA).
ABS verwerkt het gedigitaliseerde F-biljet geautomatiseerd als het DA-proces van het desbetreffende belastingjaar is vrijgegeven (vanaf 1 maart in het jaar na overlijden).

Zie het [Handboek IH - DA](#).

1.1.2 **Conserverende aanslagen**

Op verzoek of in geval van een M-biljet kan het nodig zijn om een conserverende aanslag op te leggen. Als een behandelaar over gaat tot het opleggen van een conserverende aanslag, moet de behandelaar een formulier 'IH | AV – opdracht' met een bijgevoegde AV-opdracht versturen. Naar aanleiding hiervan maakt een medewerker van CAP MIA IH via SPA een conserverende aanslag op en stuurt de behandelaar een afloopbericht. De behandelaar slaat de conserverende aanslag vervolgens op in EldoC3/KRB. Zie voor meer informatie de [voorlichting 'Conserverende aanslagen'](#) op de site ICT Gebruikersondersteuning.

1.2 **Leeswijzer**

De volgende paragrafen bevatten informatie die het gemakkelijker kunnen maken om het handboek te lezen.

1.2.1 **Gebruikte afkortingen**

De betekenis van alle gebruikte afkortingen in dit handboek vind je in de [Afkortingenlijst Inkomensheffing](#). Dit document staat gepubliceerd op de [site ICT Gebruikersondersteuning, letter I, IH](#).

1.2.2 **Betekenis positieve en negatieve aanslagen**

In dit handboek komen de termen 'positieve aanslag' en 'negatieve aanslag' voor. Er wordt hierbij vanuit de Belastingdienst geredeneerd, dus de termen betekenen het volgende:

- Positieve aanslag: de belastingplichtige moet een bedrag betalen.
- Negatieve aanslag: de belastingplichtige ontvangt een bedrag.

1.2.3 **Beschrijving deelprocessen**

Bij de eerste publicatie van dit handboek vind je meteen al een beschrijving van het complete VA-proces. Ook de deelprocessen die op het moment van publicatie technisch nog niet gereed zijn of de procestaken die nog niet zijn vrijgegeven, staan al in het handboek opgenomen.

Communicatie over de beschikbaarheid en vrijgave van deze deelprocessen/procestaken vindt plaats via [ICT-berichtgeving](#).

1.2.4 **Paraplumodel**

Bij de ontwikkeling van dit handboek is uitgegaan van het paraplumodel. Dit wil zeggen dat een scheiding is aangebracht in diverse soorten informatie. Het belangrijkste gevolg is dat de procesinformatie in het handboek is opgenomen en instructieve teksten verplaatst worden naar de bundel werkinstructies. Voor een beschrijving van de functionaliteiten van ABS wordt momenteel gewerkt aan

een '[Handleiding ABS](#)'. Meer achtergrondinformatie over het paraplu-model vind je op ConnectPeople in [de community van team Communicatie & Invoering](#).

Let op!

Handboeken bevatten geen fiscaliteit. Dit soort informatie vind je in werkinstructies, op Intranet (bijvoorbeeld de [pagina van Formeel Recht](#)), in de bundel 'Belastingwetten 2020' en in sommige gevallen op Connect People.

1.3**Over deze versie**

Dit is de eerste versie van dit document. Als in de toekomst iets wijzigt in dit handboek, dan lees je in deze paragraaf wat de wijziging is.

Let op!

Controleer bij het openen van dit document of je de meest actuele versie van het document in je browser te zien krijgt. Vergelijk hiervoor bijvoorbeeld de publicatiemaand en het versienummer op het voorblad met de informatie uit het ICT-bericht dat over de publicatie van dit document verstuurd is. Stel zo nodig je internetopties opnieuw in. Zie hiervoor [deze instructie](#).

2 Procesverloop EVA

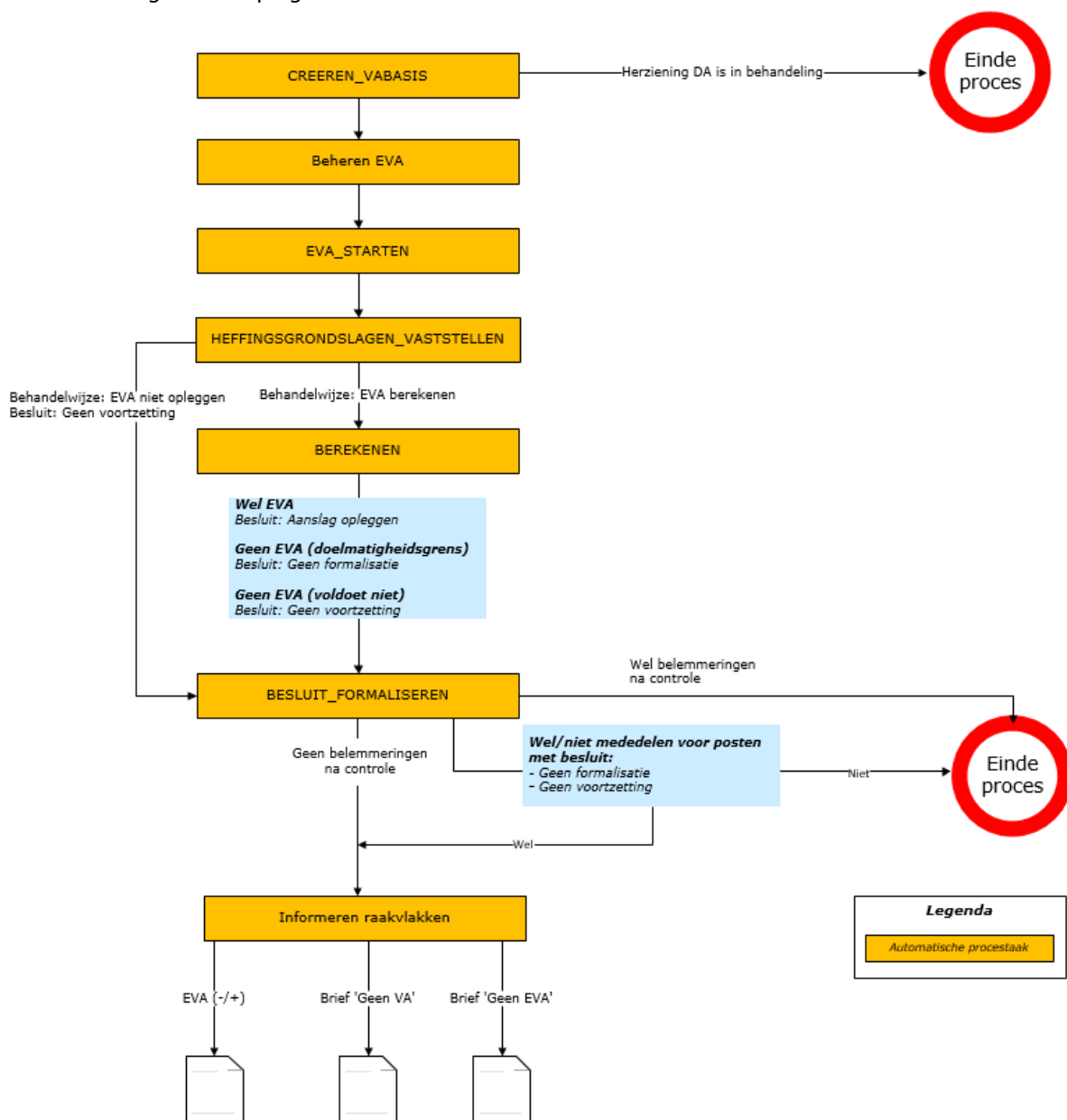
6

Aanleiding

Het EVA-proces vindt 1 keer per jaar plaats. De Belastingdienst stelt voor geselecteerde belastingplichtigen een eerste voorlopige aanslag (EVA) vast voor het volgende belastingjaar.

Schematische weergave

Hieronder vind je een schematische weergave van de verschillende procestaken die in ABS worden doorlopen bij het EVA-proces. De namen van de taken in het schema die in hoofdletters zijn weergegeven komen overeen met de procestaken zoals je die kunt aantreffen in het venster 'Status Fasen en Afhandeling' in Raadplegen ABS.

2.1 CREEREN_VABASIS

Dit proces zet de heffingsgrondslagen (de VA-basis 2024) van geschikt (en bruikbaar) bevonden DA's klaar die eventueel gebruikt worden voor de vaststelling van de EVA 2025.

De klaargezette heffingsgrondslagen zijn gebaseerd op de definitief vastgestelde heffingsgrondslagen van het DA-proces 2023 (EVA-jaar -2). Als basis hiervoor kan gelden: een definitief vastgestelde DA of, als deze is aangepast, de definitief vastgestelde herziene DA.

Vervolg: procestaak 'Beheren EVA'

Blijkt op het moment van het creëren van de VA-basis dat een DA niet geschikt of bruikbaar is (het proces herziening DA is bijvoorbeeld nog in behandeling), dan wordt geen VA-basis 2024 gecreëerd.

Einde proces 'CREEREN_VABASIS'

2.2 Beheren EVA

Op de gecreëerde VA-basissen vindt een kwaliteitscontrole plaats. CAP UPG kan op basis van de resultaten van deze controle invloed uitoefenen op de samenstelling van deze verzameling. Zo kan CAP UPG bijvoorbeeld specifieke posten of zelfs de hele verzameling uitsluiten voor dat belastingjaar.

Vervolg: procestaak 'EVA_STARTEN'

2.3 EVA_STARTEN

Eerst worden alle belastingplichtigen geselecteerd die over 2024:

- een negatieve (E)VA hebben gehad **of**
- een positieve (E)VA hebben gehad **of**
- geen (E)VA hebben gehad en waarvoor een VA-basis 2024 is geregistreerd en klaargezet in de heffingsadministratie.

Let op!

Ook voor de in de eerste 2 opties genoemde belastingplichtigen is eventueel een VA-basis 2024 geregistreerd en klaargezet in de heffingsadministratie.

Voor de geselecteerde groep belastingplichtigen wordt beoordeeld of zij in aanmerking komen voor een EVA. Ook wordt bepaald of het om een negatieve of positieve EVA gaat en of het om binnenlandse of buitenlandse belastingplicht gaat. De selectie vindt 3 keer in het laatste kwartaal van 2024 plaats. Uitgangspunt is dat een belastingplichtige slechts eenmaal in een selectie wordt betrokken.

Let op!

Paragraaf 2.3.1 beschrijft hoe bepaald wordt welke heffingsgrondslagen de basis vormen voor het opleggen van EVA 2025.

1e selectie - negatieve EVA

De 1e selectie is de massale selectie voor de negatieve EVA 2025.

2e selectie - positieve EVA

De 2e selectie is voor de positieve EVA 2025. In deze selectie gaan ook de belastingplichtigen mee die over 2024 geen (E)VA hebben gehad en waarvoor een VA-basis 2024 is geregistreerd en klaargezet in de heffingsadministratie.

3e selectie - veegronde

De 3e selectie is een veegronde voor de negatieve EVA's die **niet** zijn meegenomen in de 1e selectie. In de veegronde worden alleen die

belastingplichtigen meegenomen die na de 1e selectie nog een **eerste** negatieve VA 2024 hebben ontvangen.

Vervolg: *procestaak 'HEFFINGSGRONDSLAGEN_VASTSTELLEN'*

2.3.1

Basis voor EVA 2024

In de 3 selectierondes wordt bepaald wat de basis en aanleiding is voor het opleggen van de EVA 2025. De volgende heffingsgrondslagen kunnen als basis dienen:

- van het VA-proces uit het EVA-jaar -1 (2024) of
- van het DA-proces uit het EVA-jaar -2 (2023)

Het DA-proces uit het EVA-jaar -2 (2023) kan alleen als basis dienen als er een definitieve (herziene) vaststelling is waarvoor een VA-basis 2024 is geregistreerd en klaargezet in de heffingsadministratie. Als **beide opties** in de heffingsadministratie aanwezig zijn, dan wordt 1 van beide als basis gekozen.

De keuze wordt in een dwingende volgorde bepaald. De volgorde is afhankelijk van de aanleiding van het proces dat als basis moet dienen. Zie de volgende tabel voor de volgorde van prioriteit:

Prioritering	Basis voor opleggen EVA 2024
1. Er is een VA 2024 (n.a.v. een verzoek VA of handmatige registratie VA).	De heffingsgrondslagen van de VA 2024
2. Er is alleen een EVA 2024 en ook een (herziene) DA 2023 waarvoor een VA-basis 2024 is geregistreerd en klaargezet.	De heffingsgrondslagen van de VA-basis 2024
3. Er is alleen een EVA 2024 en geen verzoek VA, handmatige registratie VA of een (herziene) DA.	De heffingsgrondslagen van de EVA 2024
4. Er is geen VA 2024 (dus ook geen EVA), maar er is wel een (herziene) DA 2023 waarvoor een VA-basis 2024 is geregistreerd en klaargezet.	De heffingsgrondslagen van de VA-basis 2023 Let op! In deze situatie worden alleen positieve EVA's 2025 opgelegd.

Achtergrondinformatie: uitzonderingen EVA-selectie

In de EVA-selectie 2025 worden niet meegenomen:

- De belastingplichtigen aan wie in 2024 een VA 2024 is opgelegd met als behandelwijze 'AV-post'.
- De belastingplichtigen aan wie in 2023 alleen een negatieve VA 2024 is opgelegd en waarbij het bijzondere element 'eindmaand uitbetaling GHK (Gecombineerde heffingskortingen)' anders is dan '12'.
- De belastingplichtigen die in 2024 geen VA 2024 hebben ontvangen, maar wel een brief 'Geen VA' over de wettelijke aanslaggrens en waarbij ook geen VA-basis 2024 is geregistreerd.

Deze belastingplichtigen ontvangen hierover geen bericht.

Let op!

De afwijkende behandeling 'Geen EVA' is geen reden om de belastingplichtige niet mee te nemen in de EVA-selectie. Pas in de procestaak 'BESLUIT_FORMALISEREN' wordt besloten om geen EVA vast te stellen. Het opvoeren van de afwijkende behandeling 'Geen EVA' in AKI is mogelijk totdat de procestaak 'BESLUIT_FORMALISEREN' is afgerond.

2.4 HEFFINGSGRONDSLAGEN_VASTSTELLEN

Voor het vaststellen van de heffingsgrondslagen van de EVA 2024 worden de heffingsgrondslagen gebruikt van de:

- VA 2024
- VA-basis 2024
- EVA-2024

Op basis van jaaraanpassingen en na het toevoegen van bijzondere elementen, worden deze heffingsgrondslagen omgezet naar heffingsgrondslagen voor de EVA 2025.

Achtergrondinformatie: jaaraanpassingen

De jaaraanpassingen zijn opgesplitst in conversieregels en correctieregels:

- Conversieregels zorgen voor de jaaraanpassingen naar aanleiding van gewijzigde wet- en regelgeving. Deze regels zijn niet afhankelijk van een specifieke situatie van een belastingplichtige.
- Correctieregels zorgen voor de aanpassingen in verband met toezicht of omdat een gegeven uit de basis 2024 niet van toepassing is voor de EVA 2025.

In ABS Raadplegen zijn via de menu-optie 'Actualisaties' de correctieregels op de EVA 2025 te raadplegen. Conversieregels zijn niet te raadplegen.

Als de heffingsgrondslagen zijn geactualiseerd, worden in bepaalde situaties op het aanslagbiljet van de EVA 2025 een of meer attentietekst(en) afgedrukt. Met de attentietekst wordt de belastingplichtige er aan herinnerd dat met bepaalde heffingsgrondslagen geen rekening is gehouden in 2025. De belastingplichtige moet gaan beoordelen of de persoonlijke en/of inkomensgegevens nog actueel zijn in vergelijking met het EVA-jaar -1 (2024). De belastingplichtige kan eventueel verzoeken de EVA aan te passen.

In DAS kun je de attentieteksten op aanslagbiljetten EVA, brieven 'Geen EVA' en brieven 'Geen VA' raadplegen.

Nadat een geactualiseerde heffingszaak EVA is vastgesteld, wordt beoordeeld wat de behandelwijze is. De behandelwijze kan zijn:

a. De EVA moet worden berekend

Vervolg: procestaak 'BEREKENEN'

b. De EVA moet niet worden berekend

Het besluit 'Geen voortzetting' wordt vastgelegd bij de heffingszaak. Zie de kolom 'Besluit' in het venster 'ABS/Raadplegen/Status'.

Vervolg: procestaak 'BESLUIT_FORMALISEREN' (daar wordt bepaald of een brief 'Geen EVA' wordt verzonden)

2.5 BEREKENEN

De EVA wordt berekend en het besluit bij de heffingszaak wordt vastgelegd. De berekening kan leiden tot:

- Een negatieve EVA IB/PV met als besluit 'Aanslag opleggen'.

Vervolg: procestaak 'BESLUIT_FORMALISEREN'

Let op!

Als de berekening van de EVA leidt tot een **negatieve** aanslag, terwijl de basis voor het opleggen van de EVA een **positieve** aanslag was, wordt de EVA niet aangeboden ter verzending. De belastingplichtige ontvangt een brief 'Geen EVA'. Deze brief is in DAS raadpleegbaar. In ABS wordt de

heffingszaak gesloten met afhandelingsbesluit 'Geen voortzetting'. Zie 'Status proces'.

- **Een positieve EVA IB/PV** met als besluit 'Aanslag opleggen'.
Vervolg: procestaak 'BESLUIT_FORMALISEREN'

Let op!

Als de berekening van de EVA leidt tot een **positieve** aanslag, terwijl de basis voor het opleggen van de EVA een **negatieve** aanslag was, wordt de EVA wel aangeboden ter verzending.

- **Een positieve EVA Zvw** met als besluit 'Aanslag opleggen'.
Vervolg: procestaak 'BESLUIT_FORMALISEREN'

Achtergrondinformatie: EVA Zvw

Bij de berekening wordt gecontroleerd of de heffingszaak Zvw relevante gegevens bevat voor het vaststellen van een positieve EVA Zvw. Dit is het geval als **aan alle van de** volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Er is sprake van winst **of** resultaat overige werkzaamheden (ROW) **of** periodieke uitkering **of** alimentatie **of** buitenlands loon.
- De belastingplichtige is het gehele of een gedeelte van het jaar premieplichtig voor de Zvw.
- Het loon voor de Zvw is lager dan het maximum.
- De belastingplichtige is **niet** of **niet het gehele jaar** actief als militair.

- **Geen EVA**, omdat het bedrag niet voldoet aan de aanslaggrens (artikel 9.4 van de Wet IB 2001). Hiervan is sprake als:
 - het terug te ontvangen bedrag van EVA IB/PV minder is dan de aanslaggrens.
 - het te betalen bedrag van de EVA IB/PV of Zvw minder is dan de aanslaggrens.
 Het besluit 'Geen formalisatie' wordt vastgelegd.
Vervolg: procestaak 'BESLUIT_FORMALISEREN' (om te bepalen welke brief moet worden verzonden)

Let op!

- Bij een EVA wordt geen belastingrente berekend.
- Het EVA-proces leidt nooit tot een HOT/HOR-post.

2.6 BESLUIT_FORMALISEREN

Binnen deze procestaak wordt voor de EVA's met besluit 'Aanslag opleggen' gecontroleerd of een belemmering bestaat om de EVA op te leggen. Het resultaat kan zijn:

- **Er zijn geen belemmeringen:**
 - de EVA IB/PV (negatief/positief) kan worden opgelegd.
Vervolg: procestaak 'Informereren raakvlakken'
 - de EVA Zvw (positief) kan worden opgelegd.
Vervolg: procestaak 'Informereren raakvlakken'

- **Er zijn wel belemmeringen:** de EVA wordt niet opgelegd.
Zie [paragraaf 2.6.1](#) om welke belemmeringen het kan gaan. De heffingszaak EVA blijft zichtbaar in ABS en krijgt als afhandelingsbesluit 'Geen voortzetting'. De brief 'Geen EVA' wordt niet verstuurd.
Einde proces 'EVA'

Daarnaast wordt in deze procestaak voor de posten met besluit 'Geen formalisatie' en 'Geen voortzetting' bepaald of en wat er moet worden meegedeeld:

- Niets
Einde proces 'EVA'
- Brief 'Geen VA': bij de heffingszaak is het besluit 'Geen formalisatie' vastgelegd.
Vervolg: procestaak 'Informeren raakvlakken'
- Brief 'Geen EVA': bij de heffingszaak is het besluit 'Geen voortzetting' vastgelegd.
Vervolg: procestaak 'Informeren raakvlakken'

Dagtekening

Binnen 'BESLUIT_FORMALISEREN' krijgen de negatieve EVA's IB/PV en positieve EVA's (voor de middelen IB/PV en Zvw) een dagtekening in januari 2025.

De volgende brieven krijgen als dagtekening de systeemdatum + 10 werkdagen:

- Brieven 'Geen EVA' van belastingplichtigen die in 2024 een negatieve (E)VA IB/PV hebben gehad
- Overige brieven 'Geen EVA' of 'Geen VA'

2.6.1

Belemmeringen

In de volgende situaties is sprake van een belemmering:

- aanwezigheid van een ander proces VA
- afwijkende behandeling 'Geen EVA'
- resultaat na confrontatie met BvR

Aanwezigheid van een ander proces VA

Er is een andere VA voor dezelfde belastingplichtige, hetzelfde middel en hetzelfde belastingjaar als het EVA-jaar (2025) aanwezig. Dit kan het geval zijn als:

- een VA-proces is gestart naar aanleiding van:
 - een verzoek/wijziging VA 2025 **of**
 - een handmatige registratie VA 2025
- een ingekomen verzoek/wijziging VA 2025 is geregistreerd en dit verzoek nog niet in behandeling is genomen.

Afwijkende behandeling 'Geen EVA'

Voor 2025 is een afwijkende behandeling 'Geen EVA' geregistreerd in AKI. Dit is in Raadplegen ABS zichtbaar met de menu-optie 'Aanvullende info' / 'Afwijkende behandeling'.

Resultaat na confrontatie met BvR

Na confrontatie met BvR blijkt dat:

- de belastingplichtige is overleden in 2024
- er in 2024 sprake is van emigratie of immigratie
- de BvR-status 'VOW' is

Achtergrondinformatie: EVA bij overlijden

Het is mogelijk dat een EVA IB/PV of alleen een EVA Zvw is geformaliseerd, terwijl de belastingplichtige in november/december 2024 is overleden. In deze situatie wordt geautomatiseerd een taakopdracht 'VVA registreren' met als berichtkenmerk 'Intrekken (E)VA i.v.m. overlijden voorgaand belastingjaar' in OKA geplaatst. Nadat de procestaak 'AH opleggen VA overlijdensjaar + 1 (2025)' is vrijgegeven, verwerkt CAP IH Kantoor de taakopdracht in ABS en brengt daarmee de EVA tot nihil terug. Zie de werkinstructie [1045 Actief signaal AVT of VT](#).

2.7

Informereren raakvlakken

ABS informeert automatisch de volgende raakvlakken:

- Inning
- O&M (Ontvangen & Mededelen): zorgt voor de verzending (zowel op papier als elektronisch) van de:
 - positieve EVA IB/PV
 - negatieve EVA IB/PV
 - positieve EVA Zvw
 - brief 'Geen VA'
 - brief 'Geen EVA'
- GIV (Gegevens inkomen en vermogen)

Einde proces 'EVA'

3 Procesverloop ambtshalve VA

Aanleiding

Met het proces 'Ambtshalve VA' kan de Belastingdienst handmatig voor 1 belastingplichtige gegevens registreren op basis waarvan een VA of een vervangende VA kan worden opgelegd. Om de gegevens te kunnen registreren is in ABS de procestaak 'AH Opleggen VA' beschikbaar. Het initiatief om deze procestaak te starten kan liggen bij de Belastingdienst zelf, bijvoorbeeld:

- op verzoek van een medewerker die bezig is met een veldtoets
- op verzoek van een kantoortoetser die bezig is met de aanslagregeling van een ander belastingjaar
- op verzoek van belastingplichtige door middel van een digitaal ingediend verzoek 'Stopzetten uitbetaling voorlopige aanslag'.

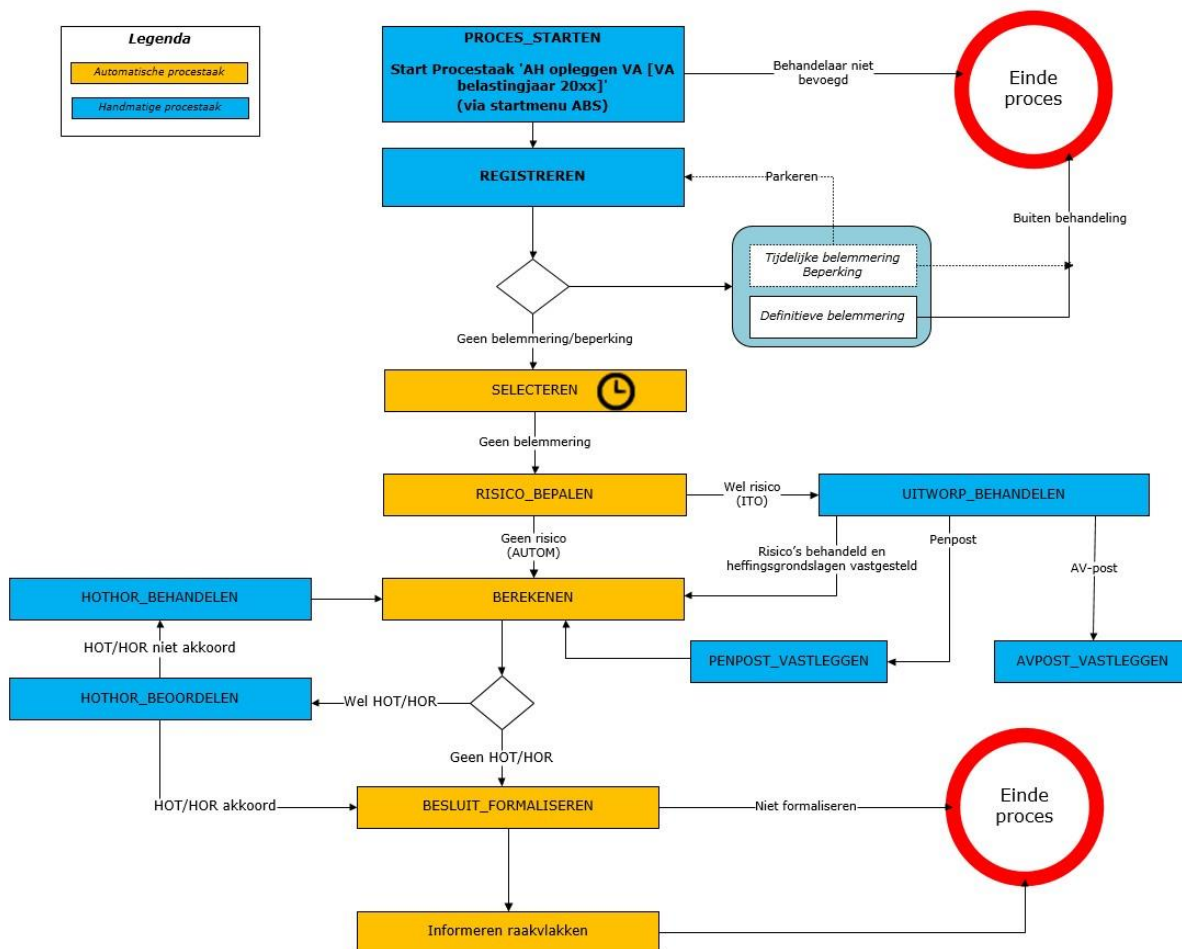
Let op!

- Omdat in ABS geen procestaak beschikbaar is om ongestructureerde verzoeken te registreren, moet CAP gebruikmaken van de procestaak 'AH Opleggen VA'. In feite wordt 'misbruik' gemaakt van een procestaak die bedoeld is voor het opleggen van een VA op initiatief van de Belastingdienst.
- In de dagelijkse praktijk worden voor VA's die in het ambtshalve proces worden geregistreerd, verschillende termen door elkaar gebruikt: ambtshalve voorlopige aanslag, handmatige voorlopige aanslag en handmatige registratie voorlopige aanslag. In dit handboek gebruiken we de term AH VA.

In bijlage 1 (volgt) lees je welke aanleidingen bestaan om de procestaak 'AH Opleggen VA' te starten.

Schematische weergave

Hierna vind je een schematische weergave van de verschillende procestaken die in ABS worden doorlopen bij het proces AH VA. De namen van de taken in het schema die in hoofdletters zijn weergegeven, komen overeen met de procestaken zoals je die kunt aantreffen in het venster 'Status Fasen en Afhandeling' in Raadplegen ABS.

3.1 PROCES_STARTEN

De behandelaar start via het ABS startmenu het proces 'AH Opleggen VA - VA 2025'. De taakopdracht 'VVA registreren' wordt in OKA in de werkvoorraad van de behandelaar geplaatst. Zie ook de beschrijving in de [Handleiding ABS](#).

Vervolg: *procestaak 'REGISTREREN'*

Als de behandelaar niet geautoriseerd is om de procestaak uit te voeren, is het proces 'AH Opleggen VA - VA 2025' niet opgenomen in het ABS startmenu.

Let op!

In OKA kunnen ook **geautomatiseerd** taakopdrachten 'VVA registreren' (voor het belastingjaar 2025) worden geplaatst met als berichtkenmerk 'Intrekken (E)VA i.v.m. overlijden voorgaand belastingjaar'. Deze taakopdrachten OKA zijn bedoeld om EVA's 2025 te vernietigen van overledenen die in november/december van het EVA-jaar -1 (2024) zijn overleden. Voor het behandelen van deze taakopdracht komt een werkinstructie beschikbaar.

3.2 REGISTREREN

Door in OKA de taakopdracht 'VVA registreren' op te pakken kan de behandelaar de heffingsgrondslagen en eventuele bijzondere elementen in ABS invoeren of wijzigen. Hierna voert ABS een consistentiecontrole uit. Eventuele inconsistenties moeten worden opgelost.

Tijdens het registreren kunnen de volgende situaties zich voordoen:

- Er zijn geen belemmeringen of beperkingen (zie paragraaf 3.2.1).

- Er is sprake van een definitieve belemmering (zie paragraaf 3.2.2).
- Er is sprake van een tijdelijke belemmering (zie paragraaf 3.2.3).
- Er is sprake van een beperking (zie paragraaf 3.2.4).
- De behandelaar besluit dat de heffingszaak als AV-post moet worden verwerkt (zie paragraaf 3.2.5).

Zie de werkinstructie (volgt) voor de werkwijze bij belemmeringen of beperkingen.

3.2.1 Geen belemmeringen of beperkingen

Het resultaat is een voorvastgestelde heffingszaak.

Vervolg: *procestaak 'SELECTEREN'*

3.2.2 Definitieve belemmering

In de volgende gevallen is sprake van een definitieve belemmering en kan een behandelaar nooit handmatig een AH VA 2023 registreren:

- De belastingplichtige is overleden in het belastingjaar -1, tenzij voor het belastingjaar al een VA is opgelegd die nog niet tot nihil is teruggebracht. ABS toont de melding 'Belastingplichtige is overleden voorafgaand aan het belastingjaar en er is voor het belastingjaar geen openstaande VA aanwezig'.
- Het belastingjaar waarop de registratie betrekking heeft, is met meer dan 3 jaar verstreken.

ABS toont de melding 'Belastingjaar ligt meer dan 3 jaar voor het kalenderjaar'.
- Voor hetzelfde belastingjaar is voor het middel IB/PV en/of Zvw een definitieve aanslag opgelegd.
ABS toont de melding 'Voor hetzelfde belastingjaar is reeds een definitieve besluit genomen'.
- Er is een openstaand proces (ambtshalve) definitieve aanslagregeling voor hetzelfde belastingjaar voor het middel IB/PV en/of Zvw, waarbij de heffingsgrondslagen inmiddels definitief zijn vastgesteld maar nog niet berekend en/of geformaliseerd.
ABS toont de melding 'Voor hetzelfde belastingjaar is de definitieve aanslagregeling aangevangen'.
- Het belastingjaar waarop de registratie betrekking heeft, mag niet het kalenderjaar +/-2 of later zijn.
ABS toont de melding 'Belastingjaar ligt na het kalenderjaar'.

Bij een definitieve belemmering moet de behandelaar de heffingszaak AH VA 2024 buiten behandeling stellen, waardoor de registratie uit ABS verdwijnt.

Einde proces *'Ambtshalve VA'*

3.2.3 Tijdelijke belemmering

De handmatige registratie van een AH VA 2025 is tijdelijk niet mogelijk als:

- op het moment van registratie een ingekomen verzoek/wijziging VA van hetzelfde belastingjaar in behandeling is genomen, maar nog niet is voorvastgesteld
- een andere heffingszaak VA van hetzelfde belastingjaar, verzoek/wijziging VA, AH VA of een gevoegde VA, al geselecteerd is voor de weegmodule en nog niet geformaliseerd is

- een openstaand EVA-proces van hetzelfde belastingjaar nog niet is geformaliseerd.

De behandelaar moet beoordelen of de handmatige registratie nog relevant is, nadat het nog openstaande (E)VA-proces is afgerond.

- Zo ja, dan parkeert de behandelaar de behandelopdracht. Hij neemt de behandelopdracht 'VVA Registreren' weer in behandeling als de tijdelijke belemmering is opgeheven. De behandelaar moet zelf in de gaten houden wanneer de tijdelijke belemmering is opgeheven.

Vervolg: *procestaak 'SELECTEREN'*

- Zo nee, dan stelt de behandelaar de heffingszaak AH VA 2025 buiten behandeling, waardoor de registratie uit ABS verdwijnt.

Einde proces *'Ambtshalve VA'*

3.2.4

Beperking

In de volgende gevallen is sprake van een beperking:

- Het belastingjaar is met meer dan 2 jaar en 6 maanden verstreken.
- Voor het belastingjaar is een definitieve aanslag binnengeboekt.
- Voor het belastingjaar is een ambtshalve definitieve aanslag gestart.
- Voor het belastingjaar is een voorvastgestelde voorlopige aanslag waarvoor de risico's en/of de belastingschuld nog moet worden bepaald. Tevens bevat deze voorvaststelling door de belastingdienst toegevoegde beweringen.
- Er is sprake van een opgevoerde afwijkende behandeling 'Uitworp gewenst VA'.
- De laatst opgelegde VA is een AVA.
- Een eerdere VA is een AV-post.

Aan de hand van de getoonde beperking beoordeelt de behandelaar of hij de registratie van de AH VA 2025 moet:

- beëindigen, de behandelaar stelt de heffingszaak AH VA buiten behandeling

Einde proces *'Ambtshalve VA'*

of

- vervolgen.

Vervolg: *procestaak 'SELECTEREN'*

3.2.5

Verwerking als AV-post

Tijdens de handmatige registratie van de AH VA 2025 kan de behandelaar constateren dat de heffingszaak als AV-post moet worden verwerkt. Dit is bijvoorbeeld het geval als de in de programmatuur opgenomen rekenmodule niet het gewenste resultaat berekent. Bij het opvoeren van de beweringen zet de behandelaar een vinkje in de rubriek 'AV'.

Vervolg: *procestaak 'SELECTEREN'*

Zie de [Werkinstructie VA - AV- en penposten](#).

Let op!

Tijdens het handmatig registreren van een heffingszaak AH VA 2025 is het niet mogelijk aan te geven dat de heffingszaak als penpost verwerkt moet worden. Als een handmatig geregistreerde AH VA 2025 als penpost moet worden verwerkt, moet de behandelaar in AKI de afwijkende behandeling 'Uitworp voorlopige aanslag gewenst' opvoeren, met als reden 'PEN-post', met naam of user-ID behandelaar. Het moment van handmatige registratie tot uitworp VVA duurt maximaal een week, de frequentie van 'RISICO_BEPALEN' (zie paragraaf 3.4) is namelijk eenmaal per week.

Tip

Als bij de verwerking van een AV-post eenmaal de rubriek 'AV-post' is aangevinkt, kun je de vrijblijvende berekening niet gebruiken. Als je toch de berekening wilt raadplegen, moet je het vinkje weghalen en later weer opnieuw vullen.

3.3**SELECTEREN**

Wekelijks wordt een selectie gemaakt van geregistreeerde (voor)vastgestelde heffingszaken VA die mogelijk leiden tot vaststelling van een VA of een vervangende VA. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in geregistreeerde:

- voorvastgestelde heffingszaken VA
- vastgestelde heffingszaken VA

Let op!

Per BSN en per belastingjaar kan slechts één geregistreeerde (voor)vastgestelde heffingszaak VA worden geselecteerd. Dit moet de meest recente heffingszaak zijn.

3.3.1**Geregistreeerde voorvastgestelde heffingszaken VA**

Onder geregistreeerde voorvastgestelde heffingszaken VA vallen:

- handmatig geregistreeerde heffingszaken AH VA (uit het proces 'Ambtshalve VA')
- heffingszaken VA naar aanleiding van binnengekomen verzoeken/wijzigingen VA (uit het proces 'Verzoek/wijziging VA').

Zie ook hoofdstuk 4.

Vervolg: *procestaak 'RISICO_BEPALEN'*

3.3.2**Geregistreeerde vastgestelde heffingszaken VA**

Onder geregistreeerde vastgestelde heffingszaken VA vallen:

- automatisch geregistreeerde heffingszaken AVA vanuit het DA-proces, zie het [Handboek IH - Definitieve aanslagregeling - Automatische voorlopige aanslag](#).

Op deze heffingszaak VA is geen Fiscale voorcontrole (FVC) uitgevoerd en wordt de processtap 'RISICO_BEPALEN' niet uitgevoerd. De behandelwijze is altijd 'geautomatiseerd afdoen'.

Vervolg: *procestaak 'BEREKENEN'*

3.4**RISICO_BEPALEN**

In deze procestaak wordt op basis van risicodetectieregels bepaald of en zo ja, welke risico's aanwezig zijn bij het opleggen van de VA. Hierbij wordt gebruikgemaakt van informatie uit BvR, ABS, FLG, RIS-WOZ en AKI. Als sprake is van relevante risico's, dan worden deze en de daarbij behorende uitworpredenen in ABS geregistreerd. Afhankelijk van de gevonden relevante risico's wordt de behandelwijze (ITO of AUTOM) van de voorvastgestelde heffingszaak VA bepaald. Hiermee is ook het vervolg van het proces bepaald.

Behandelwijze = ITO (intensief toezicht)

De behandelwijze wordt 'ITO' als één of meer relevante risico's aanwezig zijn die uitworpbehandeling tot gevolg hebben. Van de uitgeworpen heffingszaak VA wordt de taakopdracht 'VVA uitworp' in OKA geplaatst.

Vervolg: *procestaak 'UITWORP_BEHANDELEN'*

Behandelwijze = AUTOM (automatisch)

De behandelwijze wordt 'AUTOM' in alle overige situaties.

Vervolg: *procestaak 'BEREKENEN'*

3.5 UITWORP_BEHANDELEN

Uitgevoerd door: CAP MIA IH

De uitworpen en relevante risico's van een uitgeworpen heffingszaak VA beoordeelt CAP handmatig.

Tijdens de uitworpbehandeling kan de behandelaar:

- correcties aanbrengen in de voorvastgestelde beweringen
- handmatig bijzondere elementen toevoegen

Voor het verwerken van de uitworpbeweringen voor de VA 2025 komt een werkinstructie beschikbaar in de [community CAP IH Kantoorproces](#), onderdeel 'CAP IH Werkinstructies'.

Let op!

- Als de behandelaar aanpassingen doorvoert, vindt op de achtergrond telkens een consistentiecontrole plaats. Als sprake is van inconsistenties, krijgt de behandelaar hiervan meteen een schermmelding. Eventuele inconsistenties moet de behandelaar oplossen om een consistente set gecorrigeerde voorvastgestelde beweringen te krijgen.
- De behandelaar moet altijd de vrijblijvende berekening gebruiken tijdens de uitworpbehandeling. Hiermee kunnen foutieve aanslagen worden voorkomen.

Het resultaat van de uitworpbehandeling kan zijn:

- De behandelaar stelt de heffingszaak VA ongewijzigd vast.
Dit wordt 'geheel verlenen' genoemd.
Vervolg: procestaak 'BEREKENEN'
- De behandelaar stelt de heffingszaak VA gewijzigd vast met een afwijkingsbeschikking. Dit wordt 'gedeeltelijk verlenen' genoemd.
Vervolg: procestaak 'BEREKENEN'
- De behandelaar wijst de heffingszaak VA af met een afwijkingsbeschikking. Dit wordt 'niet verlenen' genoemd. De behandelaar voert de vrijblijvende berekening uit om zeker te zijn dat het resultaat 'NIHIL' is.
Einde proces 'Ambtshalve VA'
- De behandelaar stelt de heffingszaak VA buiten behandeling. In het venster 'ABS/Raadplegen/Status' staat in de kolom 'Besluit': 'Geen voortzetting'.
Einde proces 'Ambtshalve VA'
- De heffingszaak moet verder als AV-post worden verwerkt. De rubriek 'AV' is al aangevinkt. Nadat de behandelaar op 'Vaststellen' heeft geklikt, wordt de taakopdracht 'VVA AVpost vastleggen' in OKA in de werkvoorraad van de behandelaar geplaatst.
Vervolg: procestaak 'AVPOST_VASTLEGGEN'
- De behandelaar constateert tijdens de uitworpbehandeling dat de heffingszaak als AV-post moet worden verwerkt. De behandelaar zet een vinkje in de rubriek 'AV-post' en als hij klaar is klikt hij op 'Vaststellen'. De taakopdracht 'VVA AVpost vastleggen' wordt in OKA in de werkvoorraad van de behandelaar geplaatst.
Vervolg: procestaak 'AVPOST_VASTLEGGEN'
- De heffingszaak moet als penpost worden verwerkt, omdat sprake is van: versnelde invordering, dadelijk en ineens invorderbaar. Dit kan alleen vanuit de uitworpbehandeling. Meestal is een penpost op verzoek van collega (MKB,

PDB, Invordering) of de voorafgaande VA is ook al een penpost.

Vervolg: *procestaak 'BEREKENEN'*

Achtergrondinformatie

Op heffingszaken VA naar aanleiding van een ingekomen gestructureerd verzoek/wijziging VA die door RISICO_BEPALEN zijn uitgeworpen, vindt buiten ABS om nog een nadere toetsing op risico's plaats. Dit gebeurt wekelijks.

Na de verfijnde toetsing ontvangt CAP een Excel-bestand (query) met de BSN's waarin het resultaat van de doorgeselecteerde uitgeworpen heffingszaken VA staat. Het resultaat is:

- VA opleggen overeenkomstig verzoek/wijziging VA
- alleen kruisje invullen bij dubbele dienstbetrekking
- regulier toezicht, uitworpbeoordelingen beoordelen
- opleveren aan werkstroom f1043

Voor de verwerking, zie de werkinstructie [1044 VA Uitworpbehandeling VA](#) in de [community CAP IH Kantoorproces](#), onderdeel 'Werkinstructies'.

3.6 AVPOST_VASTLEGGEN

Nadat de AV-post is vastgesteld komt de post als taakopdracht 'AVPOST_VASTLEGGEN' in OKA terecht bij CAP MIA IH. Een medewerker van CAP MIA IH:

- haalt de AV-post op uit OKA voor verdere verwerking in ABS.
- verwerkt de gegevens met SPA en verstuurt het aanslagbiljet.

Alleen als de behandelaar de resultaatgegevens van de AV-verwerking in de heffingsadministratie heeft geregistreerd, krijgt de procestaak een einddatum.

Voor het behandelen van de taakopdracht 'AVPOST_VASTLEGGEN' is een werkinstructie beschikbaar. Zie de [Werkinstructie VA - AV- en penposten](#).

Einde proces 'Ambtshalve VA'

3.7 BEREKENEN

Nadat een heffingszaak (AH) VA geautomatiseerd of na behandeling van de uitworp is vastgesteld, volgt de procestaak 'BEREKENEN' om de VA te berekenen.

De volgende activiteiten vinden plaats:

- Loonheffing bepalen
- IB/PV en Zvw berekenen

Als een heffingszaak is berekend voor het middel IB/PV en eventueel voor het middel Zvw kan dit leiden tot een:

- negatieve of positieve VA die in ABS wordt geformaliseerd in de procestaak 'BESLUIT_FORMALISEREN'.
- signaal GVA (Geen voorlopige aanslag). Zie paragraaf 3.7.1.
- taakopdracht in OKA:
 - VVA HOT/HOR_BEOORDELEN. Zie paragraaf 3.7.2.
 - VVA PEN-post vastleggen. Zie paragraaf 3.7.4.

3.7.1 Signaal GVA

In de volgende situaties leidt de berekening tot een signaal GVA:

- De berekening van een heffingszaak VA blijft binnen de wettelijke aanslaggrenzen van artikel 9.4 Wet IB 2001 en de heffingszaak is gestart naar aanleiding van een gestructureerd ingediend verzoek/wijziging VA.
- De berekening van een handmatig geregistreerde heffingszaak AH VA blijft binnen de wettelijke aanslaggrenzen van artikel 9.4 Wet IB 2001. De brief 'Geen VA' wordt niet geautomatiseerd verstuurd, het afhandelingsbesluit wordt 'Geen voortzetting'. De behandelaar moet zelf een brief 'Geen VA' maken en versturen.

Vervolg: *procestaak 'BESLUIT_FORMALISEREN'*

3.7.2 **HOTHOR_BEORDELEN**

Als het te betalen of terug te ontvangen bedrag van de VA boven een bepaalde grens uitkomt, ontstaat bij de berekening van de VA de volgende OKA-taakopdracht in de werkvoorraad van CAP: 'VVA HOT/HOR-post beoordelen'.

De behandelaar beoordeelt de HOT/HOR-post. Het resultaat van de beoordeling kan zijn:

- **de post is akkoord**
Vervolg: *procestaak 'BESLUIT_FORMALISEREN'*
- **de post is niet akkoord:** in OKA wordt een (nieuwe) taakopdracht 'VVA HOTHOR_BEHANDELEN' geplaatst. Zie paragraaf 3.7.3.
Vervolg: *procestaak 'HOTHOR_BEHANDELEN'*
- **er is nader onderzoek nodig, eventueel in overleg met een andere medewerker:** de behandelaar parkeert de taakopdracht 'VVA HOT/HOR-post beoordelen'.

Voor het uitvoeren van de HOT/HOR-beoordeling is een werkinstructie (volgt) beschikbaar.

3.7.3 **HOTHOR_BEHANDELEN**

Als de behandelaar bij de HOT/HOR-beoordeling niet akkoord is, ontstaat de taakopdracht 'VVA HOT/HOR-post behandelen'. Het resultaat van de behandeling van de HOT/HOR-post kan zijn dat de behandelaar:

- de heffingszaak VA ongewijzigd vaststelt. Dit wordt 'geheel verlenen' genoemd.
Vervolg: *procestaak 'BEREKENEN'*
- de heffingszaak VA gewijzigd vaststelt met een afwijkingsbeschikking. Dit wordt 'gedeeltelijk verlenen' genoemd.
Vervolg: *procestaak 'BEREKENEN'*

Let op!

Afhankelijk van eventuele correcties die zijn aangebracht, kan de post eventueel weer opnieuw een HOT/HOR worden en weer opnieuw in OKA terechtkomen. Het is belangrijk om het moment te bewaken dat de post opnieuw via OKA als 'VVA HOT/HOR-post beoordelen' wordt aangeboden. De post kan dan namelijk meteen akkoord worden verklaard. Hiermee wordt voorkomen dat de HOT/HOR-post opnieuw in het proces 'VVA HOT/HOR-post behandelen' terechtkomt.

- de heffingszaak VA afwijst met een afwijkingsbeschikking. Dit wordt 'niet verlenen' genoemd.

Einde proces 'Ambtshalve VA'

- de heffingszaak VA buiten behandeling stelt.
In het venster 'ABS/Raadplegen/Status' staat in de kolom 'Besluit': 'Geen voortzetting'.

Einde proces 'Ambtshalve VA'

- alsnog besluit de heffingszaak als AV-post te verwerken.
Nadat de behandelaar op 'Vaststellen' heeft geklikt, wordt de taakopdracht 'VVA AVpost vastleggen' in OKA in de werkvoorraad van de behandelaar geplaatst.

Vervolg: *procestaak 'AVPOST_VASTLEGGEN'*

- alsnog besluit de heffingszaak als Penpost te verwerken.
Vervolg: *procestaak 'BEREKENEN' en door naar procestaak 'PENPOST_VASTLEGGEN'*

Voor het uitvoeren van de HOT/HOR-behandeling is een werkinstructie (volgt) beschikbaar.

3.7.4 PENPOST_VASTLEGGEN

Nadat de Penpost is berekend, komt de taakopdracht 'VVA PEN-post vastleggen' in OKA te staan. De behandelaar neemt de taakopdracht in behandeling en registreert in ABS de dagtekening en de verzenddatum van de VA. Het aanslagnummer genereert ABS automatisch.

Met de applicatie SPA maakt de behandelaar een (V)VA IB/PV en/of Zvw.

De verwerking van Penposten is beschreven in de [Werkinstructie VA - AV- en penposten](#).

Vervolg: *procestaak 'BEREKENEN' en daarna 'BESLUIT_FORMALISEREN'.*

Achtergrondinformatie: berekening penpost

Bij de berekening controleert ABS of de heffingszaak relevante gegevens bevat voor het vaststellen van een VA voor de Zvw. Is dit het geval, dan berekent ABS naast de aanslag IB/PV ook een aanslag voor Zvw. In de procestaak 'BEREKENEN' wordt de penpost enkel en alleen berekend en niet geconfronteerd met het onderdeel signaleren. Een penpost wordt dus nooit een HOT/HOR-post. Het is wel mogelijk om van een te behandelen HOT/HOR-post uit het reguliere proces VA alsnog een penpost te maken.

3.8 BESLUIT_FORMALISEREN

In de procestaak 'BESLUIT_FORMALISEREN' vinden de volgende activiteiten plaats voor een berekende heffingszaak VA:

- bepaling dagtekening
- berekening belastingrente
- bepaling van het aanslagnummer
- bepaling wat een belastingplichtige ontvangt:
 - een negatieve VA IB/PV
 - een positieve VA IB/PV
 - een positieve VA Zvw
 - een brief 'Geen VA'

Vervolg: *procestaak 'Informereren raakvlakken'*

3.9 Informeren raakvlakken

De volgende raakvlakken worden geïnformeerd:

- Inning
- O&M (Ontvangen & Mededelen): zorgt voor de verzending van:
 - een negatieve VA IB/PV
 - een positieve VA IB/PV
 - een positieve VA Zvw
 - een brief 'Geen VA'

Let op!

- Als de berekening van de aanslag binnen de wettelijke aanslaggrens blijft en de heffingszaak is ontstaan naar aanleiding van een gestructureerd ingediend verzoek/wijziging VA, ontvangt de belastingplichtige een brief 'Geen VA' waarin de heffingsgrondslagen staan vermeld. De heffingszaak wordt gesloten met het afhandelingsbesluit 'Geen formalisatie'.
- Als de berekening van de aanslag binnen de wettelijke aanslaggrens blijft en de heffingszaak is ontstaan naar aanleiding van een handmatig geregistreerde AH VA, ontvangt de belastingplichtige de brief 'Geen VA' **niet**. De heffingszaak wordt gesloten met het afhandelingsbesluit 'Geen voortzetting'.

- GIV (Gegevens inkomen en vermogen)

Einde proces 'Ambtshalve VA'

Aanleiding

Met een verzoek of wijziging VA 2025 kunnen de belastingplichtigen een VA 2025 aanvragen of wijzigen. Hiervoor is voor binnenlands belastingplichtigen het digitale formulier 'Verzoek of wijziging voorlopige aanslag' beschikbaar in Mijn Belastingdienst. Belastingplichtigen kunnen een verzoek of wijziging VA 2025 ook op papier indienen (met een IB700 voor binnenlands belastingplichtigen of met een IB 702 voor buitenlands belastingplichtigen). Buitenlands belastingplichtigen kunnen vanaf belastingjaar 2025 ook digitaal een verzoek/wijziging VA indienen. Op deze manier dient de belastingplichtige een gestructureerd verzoek/wijziging VA in.

Ongestructureerd ingediende verzoeken/wijzigingen VA

Verzoeken/wijzigingen VA die de Belastingdienst telefonisch of in briefvorm ontvangt, worden bestempeld als ongestructureerde verzoeken/wijzigingen VA. Deze verzoeken/wijzigingen VA worden verwerkt in het proces 'Ambtshalve VA'. Zie hoofdstuk 3.

Achtergrondinformatie: uiterste datum waarop verzoek/wijziging VA ingediend moet zijn

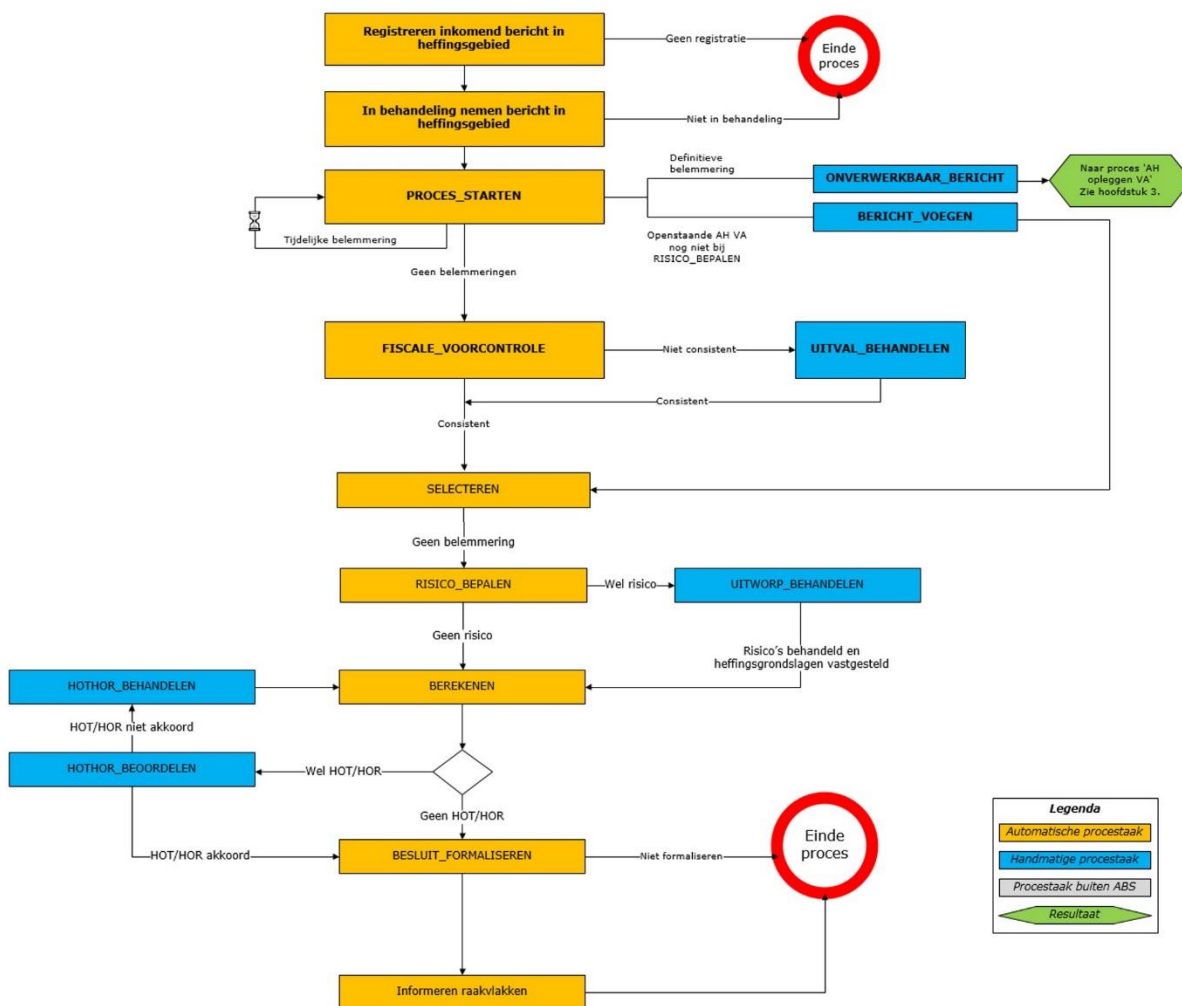
Voor het indienen van een verzoek/wijziging VA is een uiterste datum van toepassing.

Is iemand niet aangifteplichtig dan kan hij een VA wijzigen of aanvragen tot 1 mei ná het jaar waarover hij de VA wil wijzigen of aanvragen.

Is iemand aangifteplichtig dan kan hij een VA aanvragen of wijzigen tot de datum waarop de aangifte is binnengekomen en uiterlijk tot de datum waarop uitstel is verleend voor het indienen van de aangifte.

Schematische weergave

Hieronder vind je een schematische weergave van de verschillende procestaken die bij het proces 'Verzoek/wijziging VA' worden doorlopen. De namen van de taken in het schema die in hoofdletters zijn weergegeven komen overeen met de procestaken zoals je die kunt aantreffen in het venster 'Status Fasen en Afhandeling' in Raadplegen ABS.

4.1 Registreren inkomend bericht in heffingsgebied

Na ontvangst van een verzoek/wijziging VA (hierna: het verzoek) wordt gecontroleerd of ABS het verzoek kan verwerken.

a. ABS kan het bericht verwerken

De logistieke en inhoudelijke gegevens van het verzoek/wijziging VA worden in de heffingsadministratie geregistreerd.

Vervolg: *procestaak 'In behandeling nemen bericht in heffingsgebied'*

b. ABS kan het bericht niet (direct) verwerken

Het resultaat kan zijn:

- Het bericht kan niet verwerkt worden.
De belastingplichtige ontvangt een eindbrief.
Einde proces *'Verzoek/wijziging VA'*
- Het bericht kan niet direct worden verwerkt.
De belastingplichtige ontvangt een 'Vragenbrief'. Hierop moet de belastingplichtige binnen een gestelde termijn reageren. De belastingplichtige moet alle ontbrekende gegevens aanleveren. Als dit niet gebeurt, dan ontvangt de belastingplichtige alsnog een eindbrief.

4.2 In behandeling nemen bericht in heffingsgebied

In deze processtep wordt gecontroleerd of ABS het geregistreerde verzoek/wijziging VA in behandeling kan nemen. ABS controleert of sprake is van een identiek verzoek of niet identiek verzoek.

a. ABS kan het verzoek/wijziging VA niet in behandeling nemen

ABS neemt het verzoek/wijziging VA niet in behandeling als:

- het exact gelijk is aan het voorlaatst ingediende verzoek. De belastingplichtige ontvangt hierover geen bericht.

Einde proces 'Verzoek/wijziging VA'

In Raadplegen ABS is te zien dat het verzoek/wijziging niet in behandeling is genomen bij 'Ingekomen berichten'. De kolom 'In behandeling' is dan gevuld met 'Nee'. De reden waarom het vzwVA niet in behandeling is genomen kun je via de knop 'Details' raadplegen.

b. ABS kan het verzoek/wijziging VA in behandeling nemen

ABS neemt het verzoek/wijziging VA in behandeling als:

- het een niet identiek verwerkbaar verzoek is.
 - het een identiek verwerkbaar verzoek is als:
 - in het voorlaatst geformaliseerde verzoek een correctie heeft plaatsgevonden. Er kan bezwaar zijn ingediend tegen de afwijkingsbeschikking.
 - het voorlaatst ingediende verzoek is afgewezen op basis van het niet inleveren van de DA over het belastingjaar -2 en deze DA inmiddels wel is ingediend.
 - de voorlaatste geformaliseerde heffingszaak een ambtshalve (AH) opgelegde VA is.
- Het gaat dan om een verzoek dat identiek is aan het verzoek dat is binnengekomen voordat de ambtshalve opgelegde VA is geformaliseerd. Het laatst ingediende verzoek moet gezien worden als een reactie/wijziging/aanpassing op de AH opgelegde VA.

Vervolg: procestaak 'PROCES_STARTEN'.

4.3 PROCES_STARTEN

In de procestaak 'PROCES_STARTEN' controleert ABS of het verzoek geautomatiseerd in behandeling kan worden genomen.

Het resultaat kan zijn:

- **Het verzoek kan geautomatiseerd in behandeling worden genomen, er zijn geen belemmeringen aanwezig.**

Vervolg: 'FISCALE_VOORCONTROLE'

- **Het verzoek kan niet geautomatiseerd in behandeling worden genomen als sprake is van:**

- een definitieve belemmering, zie paragraaf 4.3.1.
- een tijdelijke belemmering (openstaand proces) zie paragraaf 4.3.2.
- een openstaande handmatig geregistreerde heffingszaak AH VA die nog niet aangeboden is aan de procestaak 'RISICO_BEPALEN' is, zie paragraaf 4.3.3

4.3.1 Definitieve belemmering

Als sprake is van een definitieve belemmering, ontstaat in OKA de taakopdracht 'VVA Niet verwerkbaar verzoek'.

Vervolg: procestaak 'ONVERWERKBAAR BERICHT' (zie paragraaf 4.3.4)

4.3.2 **Tijdelijke belemmering (openstaand proces) aanwezig**

In de volgende situaties kan ABS het verzoek tijdelijk niet geautomatiseerd verwerken omdat sprake is van een tijdelijke belemmering:

- ABS treft een nog openstaande handmatig geregistreerde heffingszaak AH VA aan, of
- ABS treft een nog openstaande geregistreerde heffingszaak verzoek/wijziging VA aan

die al aangeboden is aan de procestaak 'RISICO_BEPALEN'.

Het verzoek wordt in een wachtkamer geplaatst en wordt hieruit gehaald als de eerder geregistreerde heffingszaak is geformaliseerd. De controle om verzoeken uit de wachtkamer te halen vindt dagelijks plaats.

Vervolg: 'FISCALE_VOORCONTROLE'

4.3.3 **Openstaande handmatig geregistreerde heffingszaak AH VA**

Soms is het mogelijk om een binnengekomen verzoek/wijziging VA handmatig samen te voegen met een handmatig geregistreerde AH VA. Op basis van het ingekomen en geregistreerde verzoek/wijziging VA zet ABS automatisch voor het competente kantoor een taakopdracht 'VVA voegen' in OKA.

Vervolg: procestaak 'BERICHT_VOEGEN'

Achtergrondinformatie: handmatig voegen

Een behandelaar kan alleen handmatig voegen als:

- voor het binnengekomen verzoek/wijziging VA de 'FISCALE_VOORCONTROLE' nog niet is uitgevoerd, en
- op datzelfde moment een voorvastgestelde heffingszaak AH VA aanwezig is, die nog niet voorbij de procestaak 'RISICO_BEPALEN' is. Is dat wel het geval dan wordt het verzoek en de handmatig geregistreerde AH VA afzonderlijk afgehandeld.

4.3.4 **ONVERWERKBAAR_BERICHT**

Uitgevoerd door: Belastingdienst/CAP/Heerlen

Door in OKA de taakopdracht 'VVA Niet verwerkbaar verzoek' op te pakken, kan de behandelaar deze procestaak uitvoeren.

Zie voor het behandelen van de taakopdracht 'VVA Niet verwerkbaar verzoek' de werkinstructie (volgt).

Einde proces 'Verzoek/wijziging VA'

4.3.5 **BERICHT_VOEGEN**

Uitgevoerd door: CAP

Door het oppakken van de taakopdracht 'VVA voegen' in OKA kan de behandelaar de gegevens uit het laatst geregistreerde verzoek/wijziging VA handmatig samenvoegen met de nog openstaande handmatig geregistreerde AH VA.

Zie voor het handmatig voegen de werkinstructie (volgt).

Na het voegen staat in ABS altijd een heffingszaak VA geregistreerd die gebaseerd is op een ingekomen bericht (verzoek/wijziging VA). De handmatig geregistreerde heffingszaak AH VA is na het voegen niet meer zichtbaar.

Vervolg: procestaak 'SELECTEREN'

4.4 FISCALE_VOORCONTROLE

Gecontroleerd wordt of de verzoeken/wijzigingen VA consistent zijn. Het resultaat van deze controle kan zijn:

- de verzoeken/wijzigingen VA zijn consistent. De beweringen zijn voorvastgesteld.

Vervolg: procestaak 'SELECTEREN'

- de verzoeken/wijzigingen VA zijn niet consistent, dit leidt tot uitval. In OKA staat de taakopdracht 'VVA Uitvalbehandeling FVC'.

Vervolg: procestaak 'UITVAL_BEHANDELEN'

4.5 UITVAL_BEHANDELEN

Uitgevoerd door: Belastingdienst/CAP locatie Heerlen

Inconsistente verzoeken/wijzigingen VA leiden tot uitval. CAP Heerlen verwerkt de uitval en maakt de verzoeken/wijzigingen VA consistent in de applicatie AVB Kantoor van KIH. Hierna zijn de beweringen voorvastgesteld.

In de [werkinstructies van CAP](#) wordt beschreven hoe een medewerker een inconsistent verzoek VA per uitvalreden consistent moet maken.

Vervolg: procestaak 'SELECTEREN'

4.6 SELECTEREN

Zie paragraaf 3.3.

4.7 RISICO_BEPALEN

Zie paragraaf 3.4.

4.8 UITWORP_BEHANDELEN

Zie paragraaf 3.5.

4.9 AVPOST_VASTLEGGEN

Zie paragraaf 3.6.

4.10 BEREKENEN

Zie paragraaf 3.7.

Let op!

In de processtap 'Berekenen' worden de bijzondere elementen toegevoegd.

4.10.1 Signaal GVA

Zie paragraaf 3.7.1

4.10.2 HOTHOR_BEOORDELEN

Zie paragraaf 3.7.2.

4.10.3 HOTHOR_BEHANDELEN

Zie paragraaf 3.7.3.

4.10.4 PENPOST_VASTLEGGEN

Zie paragraaf 3.7.4.

4.11 BESLUIT_FORMALISEREN

Zie paragraaf 3.8.

4.12 Informeren raakvlakken

Zie paragraaf 3.9.

Bijlage 1: aanleidingen (volgt)

Voor het starten van de procestaak 'AH Opleggen VA - VA 2025' bestaan diverse aanleidingen. In deze bijlage lees je welke dat kunnen zijn. De inhoud van deze bijlage volgt op een later moment.

Belastingdienst

Handboek IH - Definitieve aanslagregeling

Automatische voorlopige aanslag (AVA)

Versie 2.0 - Maart 2022

Colofon

Belastingdienst/IV/IBS IH

Team Communicatie en Invoering

Inhoudsopgave

1	Inleiding 2
1.1	Over deze versie 2
2	AVA 3
2.1	Aanleidingen starten beoordeling AVA 3
2.2	AVA beoordelen 3
	<i>2.2.1 Belemmeringen controleren 3</i>
	<i>2.2.2 AVA registreren 4</i>
	<i>2.2.3 VA opleggen 5</i>

1 Inleiding

De Belastingdienst heeft als doelstelling om de belastingplichtige zo spoedig mogelijk na binnenkomst van de aangifte een definitieve aanslag op te leggen zonder eerst een voorlopige aanslag op te leggen. Dit noemen we de Versnelde definitieve aanslag (VDA).

Afhankelijk van het moment waarop de aangifte binnenkomt en de wijze waarop deze moet worden behandeld, wordt beoordeeld welke aanslag IB/PV en Zvw opgelegd moet worden naar aanleiding van die ingediende aangifte:

- AVA (Automatische voorlopige aanslag)
- DA (Definitieve aanslag)

Versnelde definitieve aanslag (VDA)

Of het VDA-traject 'aan' of 'uit' staat, is afhankelijk van verschillende factoren. Staat het VDA-traject op 'ja', dan wordt eerst beoordeeld of direct een definitieve aanslag opgelegd kan worden. Lukt dat niet (bijvoorbeeld omdat de aangifte uitgeworpen wordt voor nadere beoordeling), dan volgt een beoordeling op een AVA. Staat het VDA-traject op 'nee', dan wordt altijd eerst beoordeeld op een AVA. Pas later volgt het opleggen van de definitieve aanslag.

1.1 Over deze versie

Ten opzichte van de vorige versie van dit handboek zijn in deze versie (2.0) de volgende aanpassingen gedaan:

Plaats in document	Wijziging
Paragraaf 2.2.1	Vanaf belastingjaar 2021 is de volgende controle op een belemmering voor het opleggen AVA vervallen: "De belastingplichtige heeft in het aangiftejaar de pensioengerechtigde leeftijd bereikt én de aangifte is spontaan ingediend."
Paragraaf 2.2.1	De Let op! over de controle op de belemmering voor de belastingjaren 2015 en 2016 is verwijderd.

2 AVA

2.1 Aanleidingen starten beoordeling AVA

Er zijn verschillende situaties om een beoordeling voor het opleggen van een AVA te starten:

1. Nadat de geautomatiseerde (en eventueel de handmatige) fiscale voorcontrole is afgerond én het VDA-traject op 'nee' staat.
2. Nadat geconstateerd is dat de aangifte nog niet op risico kan worden gewogen.
3. Nadat de aangifte door WBB is uitgeworpen.
4. Nadat geconstateerd is dat de aangifte nog niet geformaliseerd kan worden omdat het bedrag belasting partner nog ontbreekt.

In de situaties 2 en 4 wordt niet direct een beoordeling uitgevoerd. Pas als de situatie niet binnen een bepaalde periode is opgelost, volgt een beoordeling. Deze periode is 'flexibel' in te stellen waarbij in situatie 2 meestal een periode van 2 weken wordt gehanteerd. In situatie 4 is het doel om voor 1 juli een AVA op te leggen.

Voor elke binnengekomen aangifte geldt dat slechts eenmaal een beoordeling op een AVA wordt uitgevoerd.

Voorbeeld

Omdat een aangifte nog niet op risico kan worden gewogen (situatie 2) wordt een AVA opgelegd. Vervolgens wordt de aangifte uitgeworpen (situatie 3). Er volgt dan niet opnieuw een beoordeling

Uitzondering

Ondanks de aanwezigheid van een eerdere AVA wordt wél een nieuwe beoordeling gestart als een aanvulling in een eerdere aangifte is gevoegd die nog **niet** op risico is gewogen. Naar aanleiding van de aanvulling wordt in deze situatie dus wél een aangepaste AVA opgelegd.

2.2 AVA beoordelen

De AVA-procedure bestaat uit de volgende activiteiten:

- belemmeringen controleren
- AVA registreren
- VA opleggen

Deze activiteiten worden hierna besproken.

2.2.1 Belemmeringen controleren

In de volgende situaties wordt nooit een AVA opgelegd:

- Belastingplichtige is functionaris bij een internationale organisatie en geniet vrijgestelde inkomsten.
- Belastingplichtige is een Belgisch grensarbeider.
- Er is sprake van een AV-post. Achtergrond hiervan is dat in de meeste gevallen voor de rekenserver de berekening te complex is om uit te voeren.
- Voor het belastingjaar is een afwijkende behandeling 'Geen automatische voorlopige aanslag' aanwezig in AKI.
- De belastingplichtige heeft in het aangiftejaar de pensioengerechtigde leeftijd bereikt én de aangifte is spontaan ingediend. Vanaf belastingjaar 2021 vervalt deze belemmering.
- De aangifte komt binnen en het aangiftejaar is met meer dan het aantal ingestelde maanden verstreken.

Als voor de IB/PV geen AVA-proces wordt gestart, geldt dit ook voor de Zvw en andersom.

Als om de genoemde redenen geen AVA-proces wordt gestart, geeft ABS géén signaal af op basis waarvan het kantoor handmatig kan beoordelen of een voorlopige aanslag moet worden opgelegd. Ook de belastingplichtige wordt in deze situaties niet geïnformeerd over het achterwege blijven van een VA.

Als er geen belemmeringen zijn, wordt in de procestaak 'Registreren AVA' gecontroleerd of een AVA kan worden opgelegd. Zie paragraaf 2.2.2.

2.2.2 Registreren AVA

In deze procestaak wordt gecontroleerd of sprake is van een belemmering die het opleggen van een AVA in de weg staat. Dit is het geval als:

- De DA voor het belastingjaar voor het middel IB/PV of Zvw is opgelegd/geformaliseerd.
- De AH DA is niet geformaliseerd omdat besloten is geen negatieve AH DA op te leggen.
- Het kalenderjaar is gelijk aan het belastingjaar + 2 of hoger.

In deze situatie beëindigt ABS het AVA proces.

Als geen belemmering aanwezig is, maakt ABS een heffingszaak aan voor de middelen IB/PV en Zvw. Vervolgens verzamelt/registreert ABS de gegevens die noodzakelijk zijn voor het juist vaststellen van de AVA.

Heffingsgrondslagen

De (voor)vastgestelde heffingsgrondslagen uit de definitieve aangifte voor het belastingjaar worden opgehaald zoals:

- fiscale beweringen
- fiscaal partnerschap
- migratie (indien van toepassing)

ABS stelt de heffingsgrondslagen vast voor de AVA op basis van de heffingsgrondslagen uit de aangifte.

Als een bedrag uit volgende staffel(s) aanwezig is en als het mogelijk is, houdt ABS hier rekening mee:

- Verlies uit werk en woning (box 1)
- Verlies aanmerkelijk belang (box 2)
- Bedrag aan buitenlandse bronbelasting box 3.

De wijze waarop ABS met de gegevens uit de staffel rekening houdt is als volgt:

- **Over het voorgaande aangiftejaar is geen aangifte ingediend**
Bij het opleggen van de AVA wordt geen rekening met onverrekenende verliezen en verrekenbare bedragen.
- **De definitieve aanslag over het voorgaande belastingjaar is opgelegd/geformaliseerd**
De stand en of waarde uit de staffel wordt overgenomen in de AVA. Bij het vaststellen van de AVA wordt hiermee rekening gehouden.
- **De aangifte over het voorgaande belastingjaar is ingediend, maar nog niet opgelegd/geformaliseerd**
ABS kijkt in die situatie alleen naar de staffelstand van het box 1 en/of het box 2 verlies uit het belastingjaar -2 (AVA-jaar -2). Op deze bedragen

worden de positieve bedragen van respectievelijk box 1 en/of box 2 uit de aangifte van het belastingjaar -1 in mindering gebracht.

2.2.3 VA opleggen

Nadat alle benodigde gegevens zijn verzameld, berekent ABS de VA. Als de berekening van de VA IB/PV niet tot een (positieve of een negatieve) aanslag leidt, wordt centraal een brief verzonden aan de belastingplichtige met de mededeling dat zijn aangifte niet heeft geleid tot het opleggen van een VA (GVA-brief).

Als uit de aangifte blijkt dat sprake is van Zvw-relevantie (bijvoorbeeld ondernemerschap) maar de berekening leidt niet tot een aanslag, wordt ook voor de Zvw een GVA-brief verzonden.

De AVA wordt berekend op basis van de in de aangifte ingevulde gegevens. Voor de uitbetaling (A)HK geldt dat hierom in de aangifte is gevraagd en het verzamelinkomen van de fiscaal partner is aangegeven. Als hieraan is voldaan wordt de uitbetaling (A)HK berekend en verleend tot maximaal de verschuldigde belasting van de fiscaal partner.

Ook een AVA van een aangifte waarin wel gevraagd om uitbetaling (A)HK, maar het verzamelinkomen van de fiscaal partner is *niet* aangegeven wordt berekend op basis van de aangegeven beweringen. De AVA wordt in deze situatie berekend zonder rekening te houden met de verschuldigde belasting van de fiscaal partner. Eventueel eerdere voorlopige aanslagen met uitbetaling (algemene) heffingskortingen verrekend met de AVA.